

Емець І.В.

ДИДАКТИКА ІЛЮСТРАЦІЙ ТА ПРАКТИКА ЇХ ВТІЛЕННЯ У ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДРУЧНИКАХ З ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ

В роботі розглянуті питання дидактики відтворення ілюстрацій для підручників на звичайній та електронній основі, зокрема створення рисунків у середовищі Microsoft Word, та за допомогою програм Adobe Illustrator, Coreldraw, Macromedia Freehand, Corel Xara для створення векторної графіки, практичного використання графічних знань при вивченні предметів загальноосвітнього та загальнотехнічного циклів. При розробці та поданні такої інформації необхідно, по перше, представляти її очима тих, хто буде навчатися. По друге, ілюстрація повинна задовольняти вимогам: а)- необхідності (не повинна перевантажувати текст), б)- достатності (в неї попадає тільки те, що є не обхідним для того, щоб розкрити сенс текстової інформації), читабельною (на фоні тексту без напруги зору можна було прочитати істотні її деталі), в)- масштабності (на фоні тексту деталі її не повинні бути занадто великими чи дрібними), г)- дотримання єдиного стилю з іншими ілюстраціями. Останній випадок стосується, коли навчальну книгу пишуть декілька авторів з різним баченням та практичними навичками відтворення ілюстрацій. Розглянуті особливості графічної підготовки студентів інженерних та інженерно-педагогічних спеціальностей є врахування тісного взаємозв'язку графічної діяльності з майбутньою професійною діяльністю фахівця.

В роботі наведені результати аналізу оформлення й представлення студентами інженерно-педагогічного фаху, спеціальності 6.010104.36 графічної інформації при виконанні лабораторних робіт, РГР та курсових робіт. Наведені типові похибки й погрішності, які студенти допускають при цьому. Найчастіше, при розробці графічної інформації, виникає проблема, що й як розташувати на малюнку чи рисунку, як виділити найголовніші моменти графічної інформації кольором чи іншими засобами (шрифтом, гарнітурою, розміром тощо).

Щоб уникнути з одного боку типових помилок, а з другого – добитися більшого засвоєння знань, необхідно наочно оформити й вивісити стенди, плакати в лабораторіях та аудиторіях. В них повинно викласти вимоги, практичні поради й приклади, що виникають при дослідженні того чи іншого об'єкту, процесу, явища з метою наочного представлення результатів, вибору кількості «точок» у залежності від поведінки досліджуваного об'єкту (при побудові графіків функції).

З загальних позицій та дидактики проаналізовані найбільш типові похибки відтворення ілюстрацій у вітчизняних підручниках з електротехніки. Вони полягають у наступному: автори не дотримуються вимог пунктів б), в), г). Найчастіше рисунки не мають підписів. В одному й тому ж підручнику одні й ті ж елементи кола можуть бути зображені по різному або мати неоднакові розміри, практично не використовують колір і навіть різні відтінки сірого фону тощо. Іноді розміри рисунка не гармонують с текстом,

тобто є занадто великими, або надто дрібними, не дотримуються цілісності зображення.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ТіЗЕ Латиніна Ю.М.